

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas meži”

1. Kapitālsabiedrības raksturojums un darbība saistībā ar pašvaldības funkciju

Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 2., 3., 5. un 6. punktā ir noteikts, ka pašvaldības autonomās funkcijas ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana), noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži, rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu, veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu. Minētā likuma 17.² panta 3. punktā noteikts, ka galvaspilsētas Rīga autonomajās funkcijās ietilpst arī daļība nacionālās nozīmes kultūrvēsturisko objektu, kā arī kultūras infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā. Likuma „Par pašvaldībām” 14. panta otrās daļas 3. punktā noteikts, ka, lai izpildītu savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir pienākums racionāli un lietderīgi apsaimniekot pašvaldības kustamo un nekustamo mantu. Saskaņā ar Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 3. panta pirmās daļas 4. punktu publiskas personas nekustamo mantu var atsavināt, ieguldot kapitālsabiedrības pamatkapitālā. Saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 6.² panta otro daļu publiskas personas nekustamā īpašuma valdītājs šā īpašuma pārvaldīšanu nodrošina tieši vai pastarpināti, uzdodot pārvaldīšanas darbības veikt savā padotībā esošai iestādei vai kapitālsabiedrībai, kuras pamatdarbības veids ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana. Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 33. panta otrā daļa paredz aizliegumu privatizēt un atsavināt valstij vai pašvaldībai piederošu vai piekrītošu zemi noteiktās aizsargājamās dabas teritorijās vai to funkcionālajās zonās.

Saskaņā ar Rīgas domes 2011. gada 1. marta saistošo noteikumu Nr. 114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” 3. pielikuma 10. punktu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas meži” (turpmāk – SIA „Rīgas meži”) ir izveidota Pašvaldības funkciju (uzdevumu) – priekšlikumu izstrāde publiskā lietošanā esošo mežu izmantošanas kārtībai, administratīvās teritorijas (meži, mežaparki un meža zemes) labiekārtošana un sanitārās tīrības nodrošināšana, racionāla un lietderīga Pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana, Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā publiskajā lietošanā esošo apstādījumu vienota apsaimniekošana, labiekārtošana, uzturēšana, aizsardzība un izmantošana sabiedrības interesēs iedzīvotāju rekreācijai un pilsētvides ekoloģiskās un ainaviskās kvalitātes paaugstināšanai, Pašvaldības īpašumā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības un kopšanas pasākumu nodrošināšana, daļība iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanā un kultūras infrastruktūras uzturēšanā – izpildes nodrošināšanai.

SIA „Rīgas meži” dibināta saskaņā ar Rīgas domes 2007. gada 11. decembra lēmumu Nr. 3192 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas

meži” dibināšanu”, ierakstīta komercreģistrā 2008. gada 10. janvārī, reģistrācijas Nr. 40003982628, juridiskā adrese: Ostas prospekts 11, Rīga, LV-1034. Kā kapitālsabiedrības dibināšanas pamatojums minētajā Rīgas domes lēmumā noteikts – ņemot vērā, ka Pašvaldības autonomā funkcija ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību un noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži, SIA „Rīgas meži” dibināma, lai nodrošinātu mežu zemes apsaimniekošanu, kas saistīta ar dabas resursu izmantošanu, atjaunošanu un meža ekosistēmas uzturēšanu, vides aizsardzības principu ievērošanu, kas garantē ilgtspējīgu vides attīstību, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanas iespējas, kā arī nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Saskaņā ar minēto lēmumu, lai nodrošinātu Pašvaldībai piederošo mežu un meža zemju apsaimniekošanu, SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā tiek ieguldīti lēmumā norādītie nekustamie īpašumi. Lai nodrošinātu tādu nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, kuri nav ieguldāmi SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā, pamatojoties uz Rīgas domes 2014. gada 27. maija lēmumu Nr. 1180, 2014. gada 10. jūnijā starp Pašvaldību un SIA „Rīgas meži” noslēgts līgums par nekustamo īpašumu, kas atrodas ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas, pārvaldīšanu un apsaimniekošanu un, pamatojoties uz Rīgas domes 2014. gada 7. oktobra lēmumu Nr. 1630, 2014. gada 28. oktobrī starp Pašvaldību un SIA „Rīgas meži” noslēgts mežu un meža zemju Rīgā un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgums.

SIA „Rīgas meži” komercdarbības veidi (NACE klasifikators) noteikti tās statūtos, tai skaitā mežsaimniecība un mežizstrāde, akmeņu, smilšu, māla ieguve un kūdras ieguve, atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus), ceļu un maģistrāļu būvniecība, hidrotehnisko objektu būvniecība, būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi, izglītības atbalsta pakalpojumi, vēsturisku objektu un līdzīgu apmeklējuma vietu darbība, dabas rezervātu darbība, izklaides un atpūtas darbība.

Visas SIA „Rīgas meži” kapitāla daļas pieder Pašvaldībai. SIA „Rīgas meži” pamatkapitāls ir 115 156 021 *euro*.

SIA „Rīgas meži” darbības laikā kapitālsabiedrībai, pamatojoties uz attiecīgiem Rīgas domes lēmumiem, papildus dibināšanas lēmumā un minētajos līgumos norādītajiem uzdevumiem, nodota vēl citu no Pašvaldības funkcijām izrietošu uzdevumu izpilde.

Saskaņā ar Rīgas domes 2009. gada 8. septembra lēmumu Nr. 221, likvidējot Rīgas pašvaldības aģentūru „Mežaparks”, tās īstenotais uzdevums – nodrošināt Rīgas pilsētas kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” vienotu apsaimniekošanu, aizsardzību, izmantošanu un attīstību – tika nodots SIA „Rīgas meži”. Ar 2009. gada 9. novembra līgumu par Rīgas pilsētas kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” vienotas apsaimniekošanas, aizsardzības, izmantošanas un attīstības nodrošināšanu Pašvaldība ir nodevusi SIA „Rīgas meži” daļu no Pašvaldībai piekrītošās autonomās funkcijas – gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, kā arī rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību. Mežaparka teritorija ietilpst valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautā vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa Nr. 3814 teritorijā.

Atbilstoši Rīgas domes 2012. gada 17. janvāra lēmumam Nr. 4204 tika likvidēta pašvaldības aģentūra „Rīgas dārzi un parki” un tās īstenotais uzdevums – nodrošināt Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā publiskajā lietošanā esošo

apstādījumu vienotu apsaimniekošanu, labiekārtošanu, uzturēšanu, aizsardzību un izmantošanu sabiedrības interesēs iedzīvotāju rekreācijai un pilsētvides ekoloģiskās un ainaviskās kvalitātes paaugstināšanai – tika nodots SIA „Rīgas meži”. 2012. gada 28. februārī starp Pašvaldību un SIA „Rīgas meži” tika noslēgts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums, ar kuru SIA „Rīgas meži” tiek deleģēts Pašvaldības funkcijās (gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (tajā skaitā parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana)) ietilpstošs pārvaldes uzdevums – nodrošināt Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā publiskajā lietošanā esošo apstādījumu vienotu apsaimniekošanu, labiekārtošanu, uzturēšanu, aizsardzību un izmantošanu sabiedrības interesēs iedzīvotāju rekreācijai un pilsētvides ekoloģiskās un ainaviskās kvalitātes paaugstināšanai.

Finansējumu minēto līgumu izpildei veido SIA „Rīgas meži” ieņēmumi no attiecīgo nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas. Ja ieņēmumi no nekustamo īpašumu izmantošanas nesedz ar attiecīgā līguma izpildi saistītās nepieciešamās izmaksas, tās tiek segtas no citiem finansējuma avotiem, tai skaitā ieņēmumiem no SIA „Rīgas meži” nekustamo īpašumu, ko Pašvaldība ieguldīja SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā, izmantošanas un citas SIA „Rīgas meži” komercdarbības. Pašvaldības budžeta finansējumu dotācijas veidā SIA „Rīgas meži” ik gadu saņem Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumā noteikto parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanas un uzturēšanas uzdevumu izpildei (izmaksu daļējai segšanai).

Nodrošinot SIA „Rīgas meži” nodoto uzdevumu izpildi, SIA „Rīgas meži” 2014. gadā veikusi meža atjaunošanu 394,4 ha platībā (pavisam iestādīti 980 550 stādi (67,6 % priedes)), atjaunoto platību 1 185,6 ha platībā kopšanu, jaunaudžu kopšanu 470 ha platībā. Veikta Mežaparka meža kopšana ~ 20 ha platībā, Biķernieku meža kopšana 62 ha platībā, pameža kopšana 140 ha platībā. Aktīvi turpināti pasākumi ugunsgrēku izplatības ierobežošanā, sagatavojot mineralizētās joslas kopšanu 510 km garumā, mežos izvietotas informatīvās un brīdinājuma zīmes (500 gab.), veikta regulāra meža tīrīšana no atkritumiem (2 500 m³). 2014. gadā kopējais atjaunoto meža meliorācijas grāvju garums ir 5 269 m, planēti ceļi 469 km. Uzlabots dārzu un parku apstādījumu apsaimniekošanas tehniskā nodrošinājuma līmenis – iegādāti pamatlīdzekļi 442,7 tūkstošu *euro* vērtībā, tai skaitā iegādāta lielā dārza tehnika – traktors, divi zāles plāvēji ar savācējiem, dažādi piekaramie lielās dārza tehnikas agregāti. Iegādātas divas kravas automašīnas, mazā tehnika (motorzāģi, krūmgrieži, lapu pūtēji, zāles plāvēji), kā arī dekora elementi (dekoratīvās ziedu vāzes, ziedu piramīdas, iekaramie ziedu grozi u. c.) un veikti citi labiekārtojumi, kas saistīti ar sportu un atpūtu. 2014. gadā kultūras un atpūtas zonā „Mežaparks” notikuši 79 dažāda veida un mēroga publiski pasākumi.

2. Kapitālsabiedrības atbilstība Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajai daļai un vispārējais stratēģiskais mērķis

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam paredz, ka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platības īpatsvars 2030. gadā saglabāsies 18 % apmērā no valsts teritorijas, turpretī mežu platība sasniegs 55 % no kopējās valsts teritorijas. Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014. – 2020. gadam viens no rīcības virziena – dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana – mērķiem ir saglabāt dabas kapitālu kā bāzi ilgtspējīgai ekonomiskajai izaugsmei

un sekmēt tā ilgtspējīgu izmantošanu, mazinot dabas un cilvēka darbības radītos riskus vides kvalitātei. Kā viens no šī mērķa sasniegšanas rādītājiem ir noteikta mežu platības palielināšana līdz 55 % no kopējās valsts teritorijas. Latvijas meža politika nosaka meža nozares attīstības stratēģijas un taktikas mērķus un pamatprincipus Latvijā. Latvijas meža politikai ir noteikts vispārīgais mērķis – meža un meža zemju ilgtspējīga (nenoplicinoša) apsaimniekošana, t. i., meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un pakāpē, lai saglabātos to bioloģiskā daudzveidība, produktivitāte, atjaunošanās spēja, vitalitāte un potenciālā spēja veikt nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, kā arī, lai neizraisītu draudus citām ekosistēmām.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam minēts, ka viena no nozīmīgākajām Rīgas telpiskajām struktūrām ir dabas un apstādījumu teritorijas, tai skaitā meži, mežaparki, parki un skvēri. Bioloģiskos centrus veido meži, lielie pilsētas nozīmes parki, mežaparki vai to koncentrācijas vietas. Šie centri ir daudzfunkcionāli un tiem ir liela nozīme pilsētas iedzīvotāju un viesu rekreācijas nodrošināšanā, vides piesārņojuma samazināšanā, pilsētas mikroklimata uzlabošanā, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanā un pilsētas koptēla veidošanā. Pilsētai attīstoties, nav pieļaujama šo teritoriju transformācija, nosakot citus zemes izmantošanas mērķus. Vienlaicīgi jāsabalansē to aizsardzības un labiekārtošanas pasākumi, nodrošinot zaļo centru daudzveidību un ilgtspējīgu izmantošanu. Pilsētai piegulošo zaļo joslu veido piepilsētas meži, no kuriem liela daļa ir Pašvaldības īpašums. To pamatfunkcija ir uzlabot pilsētvides kvalitāti, tai skaitā mazināt vides piesārņojumu un uzlabot mikroklimatu, kā arī nodrošināt rekreācijas iespējas pilsētas iedzīvotājiem. Pilsētai piegulošā zaļā josla ir maksimāli saglabājama, un nav pieļaujama tās atsevišķu daļu transformācija. Atsevišķās teritorijās pilsētai piegulošā zaļā josla daļēji izmantojama plānotai un organizētai rekreācijai, paredzot publiski organizētu ārtelpu sadarbībā ar novadiem, kurā tā atrodas.

Kā viena no prioritārām attīstības teritorijām stratēģijā minēts Mežaparks, kas ir izcila valsts nozīmes atpūtas un rekreācijas teritorija, kurai kā Dziesmu svētku mājvietai ir nozīmīga loma Latvijas kultūras dzīvē. Mežaparks ir Rīgai unikāla attīstības teritorija – meža, golfa, parka, Dziesmu svētku, ūdens, kultūrvēstures, sporta, notikumu un pilsētas pastaigu pieredzes savienojums, ērti izstaigājama un izbraucama ar velosipēdu. Mežaparku intensīvi ekspluatē atbilstoši sezonālām iespējām, bet tā infrastruktūra kvantitatīvi un kvalitatīvi vairs neatbilst izmantošanas vajadzībām. Parka rekreatīvā, estētiskā un ekoloģiskā potenciāla pilnveidošana un tā pieejamības uzlabošana sabiedrībai ir tiešs Pašvaldības uzdevums. Mežaparka rekonstrukcijas neatliekams uzdevums ir parka celiņu un citu publiskās ārtelpas objektu būvniecība. Mežaparka attīstībai ir plānots izstrādāt īpašu investīciju mērķprogrammu. Mežaparku ar Lielo Dziesmu svētku estrādi kā nacionālas nozīmes objektu būtu jāiekļauj valsts plānošanas dokumentos, jo estrādes būvniecībai būtu nepieciešams piesaistīt Eiropas Savienības finansējumu.

Rīgas attīstības programmas Rīcības plānā viens no rīcības virzieniem ir laba vides kvalitāte. Uzdevums, lai šo rīcības virzienu sasniegtu, ir nodrošināt efektīvu pilsētas dabas, apstādījumu un rekreācijas teritoriju apsaimniekošanu un labiekārtošanu. Rīcības plānā paredzēti SIA „Rīgas meži” veicamie pasākumi minētā uzdevuma izpildei, tai skaitā:

- īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un dabas parku labiekārtošana un apsaimniekošana saskaņā ar dabas aizsardzības plāniem;
- jaunu videi draudzīgu apstādījumu uzturēšanas tehnoloģiju ieviešana;
- apstādījumu teritorijas un ar tām saistīto labiekārtošanas, aktīvās atpūtas un rekreācijas zonu un elementu savlaicīgas kopšanas un uzturēšanas nodrošināšana;
- informācijas sistēmas par Rīgas pilsētas parkiem izveidošana;
- mežu iedalīšana funkcionālajās zonās atkarībā no rekreatīvās slodzes un pieļaujamās darbības noteikšana katrā zonā.

Saskaņā ar Rīgas domes 2014. gada 26. augusta saistošo noteikumu Nr. 115 „Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” daļas, ko aizņem mežaparks, apsaimniekošanas un aizsardzības saistošie noteikumi” 23. punktā SIA „Rīgas meži” ir noteikti Mežaparka apsaimniekošanas un uzturēšanas pienākumi, tai skaitā nodrošināt Mežaparka teritorijā esošo apstādījumu saglabāšanu, apkopšanu un atjaunošanu, nodrošināt savlaicīgu visu nepieciešamo agrotehnisko pasākumu veikšanu, kā arī nodrošināt atkritumu apsaimniekošanu. Tāpat šajos noteikumos SIA „Rīgas meži” ir deleģētas tiesības izsniegt atļaujas transportlīdzekļu iebraukšanai un stāvēšanai Mežaparka teritorijā.

SIA „Rīgas meži” savus mērķus īsteno saskaņā ar dalībnieku sapulcē apstiprināto vidēja termiņa darbības stratēģiju. Stratēģija 2015. – 2020. gadam (apstiprināta 2015. gada 3. marta dalībnieku sapulcē, protokols Nr. 1) izstrādāta, ņemot vērā minētos valsts un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus un tiesību aktus.

Pašvaldības tiesību aktos un attīstības plānošanas dokumentos Pašvaldības mežu, meža zemju, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošo dārzu, parku un apstādījumu, tai skaitā kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” apsaimniekošana noteikta kā viena no Pašvaldības stratēģiskajām politiskajām un ekonomiskajām prioritātēm, kam nepieciešama gan ilgtermiņa uzdevumu un īstenojamo projektu, gan ar tiem saistīto finanšu plānošana.

Lai nodrošinātu, ka Rīgā un tās apkārtnē vienmēr augtu kvalitatīvs, ilgtspējīgi apsaimniekots, bioloģiski daudzveidīgs, apsargāts un aizsargāts paaudzēs veidots mežs, Pašvaldība ir izveidojusi SIA „Rīgas meži”, kas ir trešais lielākais meža zemju apsaimniekotājs Latvijā un lielākais Rīgas pilsētas mežu īpašnieks un turētājs. SIA „Rīgas meži” katru gadu realizē aptuveni 150 000 m³ koksnes izolēs, taču, sākot no 2015. gada, SIA „Rīgas meži” mērķis ir līdzīgi kā AS „Latvijas valsts meži” atteikties no cirsmu izolēm, tirgojot tikai apaļkoksni un zāģmateriālus. Paralēli mežu apsaimniekošanai SIA „Rīgas meži” iesaistās vides izglītības aktivitāšu nodrošināšanā, piemēram, veidojot vides izglītības centru „Zaļā klase”, kura mērķis ir pievērst sabiedrības uzmanību meža apsaimniekošanai un meža nozares lielajai nozīmei Latvijā, apmeklētājiem demonstrējot pilnu meža apsaimniekošanas un koksnes pārstrādes ciklu „no sēklas līdz dēlim”. SIA „Rīgas meži” veido sadarbību ar profesionālajām nozares organizācijām. Tāpat SIA „Rīgas meži” nodrošina atbildīgu Rīgas dārzu, parku un apstādījumu apsaimniekošanu, pastāvīgi uzturot, aizsargājot un uzlabojot to resursus, funkcijas un rekreācijas iespējas sabiedrības labā, lai nodrošinātu augstu dzīves kvalitāti pašreizējai sabiedrībai un nākamajām paaudzēm. Veicot kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” apsaimniekošanu, SIA „Rīgas meži” nodrošina atpūtas, sporta, tūrisma un kultūras aktivitātes un to brīvu pieejamību visiem Rīgas iedzīvotājiem un viesiem, kā arī parka attīstībā saglabā tā dabas,

kultūrvēsturiskās un sociālās vērtības, tādējādi nodrošinot Pašvaldības dalību nacionālās nozīmes kultūrvēsturiska objekta, kā arī tā infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā.

SIA „Rīgas meži” nodoto no Pašvaldības funkcijām izrietošo uzdevumu efektīva un vienota izpilde iespējama, pateicoties SIA „Rīgas meži” rīcībā esošajiem resursiem un laika gaitā izveidotai pieredzei un izpratnei par vides aizsardzības principu ievērošanas nozīmīgumu gan Pašvaldības, gan valsts attīstībai, veiksmīgi sabalansējot dabas un tajos esošo kultūras objektu izmantošanu ar iedzīvotāju un pilsētas viesu rekreācijas iespēju nodrošināšanu. SIA „Rīgas meži”, dažādojot savu darbību, sniedz plašu produktu un pakalpojumu klāstu, vienlaikus palielinot meža ekoloģisko, ekonomisko un sociālo vērtību. Rīgas dārzi, parki un apstādījumi ir izveidoti par populārām un iecienītām atpūtas un izklaides vietām, kas uzlabo sabiedrības labklājības līmeni un kalpo kā paraugi ilgtspējīgai apsaimniekotai dārzu, parku un apstādījumu videi, savukārt kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” SIA „Rīgas meži” darbības rezultātā ir kļuvis par četru gadalaiku sezonu atpūtas parku veselīgam dzīvesveidam un jēgpilnai brīvā laika pavadīšanai, kas veicina apkārtējo pilsētas teritoriju attīstību.

Minēto nekustamo īpašumu pārvaldīšana un apsaimniekošana būtiski ietekmē pilsētas iedzīvotājus, tāpēc ir nepieciešams nodrošināt kvalitatīvu veicamo uzdevumu un projektu plānošanu, organizēšanu, vadīšanu un kontroli. Lai nodrošinātu, ka primāri tiek ievērotas sabiedrības intereses, nevis Pašvaldības īpašumu apsaimniekotāja vēlme gūt maksimālu peļņu, Pašvaldībai ir jāspēj koordinēt un kontrolēt Pašvaldības nekustamo īpašumu apsaimniekotāja darbību, saglabājot kontroli pār tā rīcībā nodotajiem resursiem un bez ierobežojumiem spējot sekot tā finanšu saistību apjomam un stabilitātei. Minētā mērķa sasniegšana ir iespējama, uzdodot no attiecīgajām Pašvaldības funkcijām izrietošo uzdevumu izpildi kapitālsabiedrībai, kura aprodas pilnīgā Pašvaldības kontrolē un kuras pamatdarbības veids ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana.

Ņemot vērā minēto, mežu, meža zemju, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošo dārzu, apstādījumu un parku, tai skaitā kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” pārvaldīšana un apsaimniekošana Pašvaldībā ir stratēģiski svarīga nozare (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 3. punkts).

Ievērojot iepriekš minētos SIA „Rīgas meži” darbības mērķus un uzdevumus, saskaņā ar Rīgas domes 2007. gada 11. decembra lēmumu Nr. 3192 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas meži” dibināšanu” SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā ieguldīti Pašvaldībai piederoši nekustamie īpašumi. SIA „Rīgas meži” apsaimnieko 53 126 ha pamatkapitālā esoša meža un meža zemes un 8 635 ha apsaimniekošanā un pārvaldīšanā esošas meža un meža zemes. Tikpat nozīmīga kā mežu apsaimniekošana un izstrāde ir arī Rīgas pilsētā esošo teritoriju, tai skaitā kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” apsaimniekošana un uzturēšana. SIA „Rīgas meži” apsaimniekošanā ir 105 objekti – gan lieli parki, gan nelieli skvēri. Kopējā objektu platība ir aptuveni 255 ha.

Saskaņā ar Rīgas attīstības programmas Investīciju plānu plānots realizēt kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmu un lokālplānojumu, kurā iecerēts ieguldīt gandrīz 60 miljonus *euro* Eiropas Savienības fondu finansējuma. Parku revitalizācijai (Dzegužkalna atpūtas parks, Anniņmuižas parka izveide, Viesturdārza, Jaunatnes dārza, Aldara parka revitalizācija) plānots

ieguldīt 11,6 miljonus *euro* Eiropas Savienības fondu finansējuma. Kritušo lapu un zaļo atkritumu kompostēšanas laukuma izveidošanai plānots ieguldīt 668,7 tūkstošus *euro* Eiropas Savienības fondu finansējuma, tādējādi nodrošinot iespēju izmantot centralizētus zaļo atkritumu kompostēšanas laukumus, atbrīvojot no tiem pilsētas parkus un nodrošinot šo pakalpojumu arī pilsētas iedzīvotājiem.

Saskaņā ar SIA „Rīgas meži” 2013. un 2014. gada pārskatu un SIA „Rīgas meži” sniegto informāciju par ikgadējo darbības plānu izpildi 2013. gadā veiktas investīcijas 2,7 miljonu *euro* apmērā, tai skaitā daļā „Kokaudzētava” par 63,3 tūkstošiem *euro* izveidots jauns stādu audzēšanas poligons ar laistīšanas iekārtu, izbūvēts žogs sēklu plantācijai, uzstādīta videonovērošana un iegādātas citas saimniecībā nepieciešamas preces, „Mežsaimniecības” daļai par 719,1 tūkstošiem *euro* nopirkts traktors, mazā zāģēšanas tehnika, rekonstruēta Stiebrāju masīva meliorācijas sistēma, pagarināta Tīreļtaka un uzlikts skatu tornis, daļā „Dārzi un parki” 179,8 tūkstoši *euro* investēti lielās un mazās tehnikas iegādei, kā arī veiktas investīcijas pamatlīdzekļos struktūrvienību kopējai lietošanai 36,5 tūkstoši *euro*. 2014. gadā veiktas investīcijas 1 128,7 tūkstošu *euro* apmērā, tai skaitā daļas „Mežaparks” attīstībā investēti 37,6 tūkstošu *euro*, daļā „Kokzāģētava „Norupe”” investēti 126,2 tūkstoši *euro*, daļā „Kokaudzētava” investēti 59,03 tūkstoši *euro* (nopirkta 8 500 kasetes stādiem un uzstādīts žogs apkārt audzētavai), „Mežsaimniecības” daļā investēti 349,8 tūkstoši *euro* (nopirkts jauns traktors, divas jaunas automašīnas, mazā tehnika darbam mežā) un daļā „Dārzi un parki” investēti 442,74 tūkstoši *euro* pamatlīdzekļu atjaunošanai, kā arī investīcijās pamatlīdzekļos kopējai lietošanai ieguldīti 113,3 tūkstoši *euro*.

Saskaņā ar SIA „Rīgas meži” vidēja termiņa darbības stratēģiju un 2015. gada budžetu investīcijām 2015. gadā plānots izlietot 2,26 miljonus *euro* (bez PVN), tai skaitā lielākās investīcijas 1,1 miljonu *euro* apmērā plānotas „Kokzāģētavā „Norupe”” (gatavās produkcijas laukuma izveide, zāģmateriālu šķirošanas angāra būvniecība, ēveļceha aprīkošana ar zāģmateriālu šķelšanas iekārtu, jaunu baļķu šķirošanas līnijas uzcelšana), 609,3 tūkstošu *euro* apmērā – „Mežsaimniecības” daļas nodrošināšanai ar nepieciešamo inventāru un tehniku, un 384,2 tūkstoši *euro* – daļas „Dārzi un parki” darbības nodrošināšanai. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei laikā no 2015. līdz 2020. gadam kopumā plānots izlietot 10,3 miljonus *euro*.

SIA „Rīgas meži”, veicot komercdarbību mežsaimniecības nozarē un izmantojot pamatkapitālā ieguldītos mežus un meža zemes, iegūtos līdzekļus un citus resursus izmanto, lai kvalitatīvi apsaimniekotu Pašvaldības īpašumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” teritoriju, Pašvaldības administratīvajā teritorijā un ārpus administratīvās teritorijas esošos Pašvaldības mežus un meža zemes, kā arī iegulda papildus līdzekļus Rīgas dārzu un parku apsaimniekošanai. Saskaņā ar SIA „Rīgas meži” sniegtajām atskaitēm par pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līguma un nekustamo īpašumu apsaimniekošanas līgumu izpildi SIA „Rīgas meži” no veiktajā komercdarbībā iegūtajiem līdzekļiem 2013. gadā sedza ar minēto līgumu izpildi saistītās izmaksas aptuveni 1,35 miljoni *euro* un 2014. gadā – 1,47 miljoni *euro* apmērā.

Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā publiskajā lietošanā esošo apstādījumu vienota apsaimniekošana, labiekārtošana, uzturēšana, aizsardzība un izmantošana sabiedrības interesēs iedzīvotāju rekreācijai un

pilsētvides ekoloģiskās un ainaviskās kvalitātes paaugstināšanai prasa apjomīgas investīcijas, kas daļēji tiek segtas arī dotāciju veidā no Pašvaldības budžeta, kas 2013. gadā bija 1,71 miljoni *euro*, 2014. gadā 1,40 miljoni *euro* un 2015. gadā plānotas dotācijas 1,53 miljonu *euro* apmērā.

SIA „Rīgas meži” veicamie uzdevumi saistīti ar īpašu, valstij, Pašvaldībai un sabiedrībai nozīmīgu un stratēģiski svarīgu īpašumu pārvaldīšanu un apsaimniekošanu un skar būtiskas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Ņemot vērā, ka īpašumu attīstībai nepieciešamā infrastruktūra ir nepietiekamā stāvoklī, tās attīstīšanai un uzturēšanai nepieciešamo finansējumu u. c. resursus nodrošina SIA „Rīgas meži”, kā arī Pašvaldība.

Ņemot vērā minēto, SIA „Rīgas meži”, mežsaimniecības, kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” un publiskajā lietošanā esošo apstādījumu infrastruktūras attīstīšanai un uzturēšanai nepieciešamie ieguldījumi vērtējami kā lieli (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 5. punkts).

No minētā izvērtējuma secināms, ka Pašvaldības līdzdalība SIA „Rīgas meži” ir saglabājama, jo:

- 1) SIA „Rīgas meži” komercdarbība atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām – SIA „Rīgas meži” komercdarbību veic Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 3. un 5. punktā noteiktajos gadījumos – stratēģiski svarīgā nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi.

- 2) SIA „Rīgas meži” darbības vispārējais stratēģiskais mērķis izriet no tiesību aktiem, politikas plānošanas dokumentiem un Pašvaldības funkcijām (likuma „Par pašvaldībām” 14. panta otrās daļas 3. punkts, 15. panta pirmās daļas 2., 3., 5. un 6. punkts, 17. ² panta 3. punkts, likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 33. panta otrā daļa) un tas ir – nodrošināt racionālu un lietderīgu Pašvaldības nekustamo īpašumu (meža, meža zemju, tai skaitā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” un publiskajā lietošanā esošo apstādījumu) pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, aizsardzību un izmantošanu sabiedrības interesēs iedzīvotāju rekreācijai un pilsētvides ekoloģiskās un ainaviskās kvalitātes paaugstināšanai un līdzdarboties Rīgas pilsētas iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanā un kultūras infrastruktūras uzturēšanā.